

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

29 березня 2016 року

№ 22 - рш

Справа № 03-08/05-16

м. Вінниця

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-08/43-15 про порушення публічним акціонерним товариством «Вінницяобленерго» (21050, м. Вінниця, вул. 1-го Травня, 2; ідентифікаційний код 00130694) законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 18.03.2016 № 03-83,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно з розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.02.2016 № 05-рк розпочато розгляд справи № 03-08/05-16 проти публічного акціонерного товариства «Вінницяобленерго» (21050, м. Вінниця, вул. 1-го Травня, 2. Ідентифікаційний код 00130694) за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" – зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні ПАТ «Вінницяобленерго») у вигляді відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

Розгляд справи розпочато за результатом розгляду заяви фізичної особи-підприємця Гігінеїшвілі З.І. (далі – Заявник, ФОП Гігінеїшвілі З.І.) (вул. Шевченка, 29/88, м. Вінниця) вх. від 11.11.2015 № 2456 щодо правомірності дій публічного акціонерного товариства «Вінницяобленерго» (далі – ПАТ «Вінницяобленерго», Товариство) в особі структурної одиниці «Калинівські електричні мережі» (далі – Калинівські ЕМ) стосовно припинення електропостачання на об'єкт Заявника у листопаді 2015 року, розташованого за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область.

Заявник повідомив, що 10 листопада 2015 року представниками Калинівських ЕМ без попередження припинено електропостачання на об'єкт Заявника, розташованого за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область.

У результаті розгляду справи встановлено наступне.

ПАТ «Вінницяобленерго» є юридичною особою. Місцезнаходження юридичної особи: 21050, м. Вінниця, вул. 1-го Травня, 2. Ідентифікаційний код 00130694.

ПАТ «Вінницяобленерго» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

ПАТ «Вінницяобленерго» здійснює діяльність на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідно до ліцензії серії АГ № 500286, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики (далі – НКРЕ), діючої з 19.09.1996. Ліцензія безстрокова.

ПАТ "Вінницяобленерго" здійснює діяльність на ринку з постачання електричної енергії за регульованим тарифом відповідно до ліцензії серія АГ № 500287, виданої НКРЕ. Строк дії ліцензії з 19.09.1996. Ліцензія безстрокова.

Згідно з дослідженням ринку, проведеним територіальним відділенням відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 № 317/6605, ПАТ «Вінницяобленерго» у період з січня 2015 року по дату прийняття рішення у цій справі займало монопольне становище на ринках постачання електричної енергії за регульованим тарифом та передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні ПАТ «Вінницяобленерго»), з часткою 100,0 відсотків.

Відповідно до пункту 5.1 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України (далі – НКРЕ) № 28 від 31 липня 1996 року, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 02.08.1996 року за № 417/1442, договір про постачання електричної енергії є основним документом, який регулює відносини між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території, і споживачем та визначає зміст правових відносин, прав та обов'язків сторін. Споживання електричної енергії без договору не допускається.

Договір про постачання електричної енергії від 17.08.2010 № 752 (далі – Договір) укладено між ПАТ "Вінницяобленерго" в особі директора Калинівських ЕМ Мульського А.І. та Заявником діючий.

У листі від 04.12.2015 № 14-8674 ПАТ "Вінницяобленерго" повідомлено територіальне відділення, що електропостачання на об'єкт Заявника, розташованого за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область, було припинено 10 листопада 2015 року (заявка № 2 від 10.11.2015 на виконання робіт на електроустановках ЕМ виконано за нарядами № 1061 від 10.11.2015).

У цьому ж листі Товариством зазначено, що припинення постачання електричної енергії на вказаний об'єкт Заявника здійснено відповідно до підпункту 4 пункту 7.5 Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України від 31.07.1996 № 28, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 02.08.1996 за № 417/1442 (із змінами) (далі – ПКЕЕ), зокрема: постачальник електричної енергії (електропередавальна організація або основний споживач за погодженням постачальника електричної енергії) зобов'язаний, попередивши споживача не пізніше ніж за три робочих дні, припинити повністю або частково постачання йому електричної енергії (передачу або спільне використання технологічних електричних мереж), у тому числі на виконання припису представника відповідного органу виконавчої влади, у разі несплати за недовраховану електричну енергію, визначену законодавством.

Доказами наявності у Заявника заборгованості за спожиту електричну енергію станом на дату припинення електропостачання є: акт про порушення ПКЕЕ від 10.07.2013 № 0051, постанова Вищого господарського суду України від 22.10.2015 у справі № 902/598/14, наказ господарського суду Вінницької області від 30.07.2015 «Про виконання рішення господарського суду Вінницької області».

Попередження про припинення постачання електричної енергії від 28.10.2015 № СО-56-190 Товариством надіслано Заявнику рекомендованим листом з повідомленням про

вручення поштового відправлення (номер відправлення – 2240000164605). Копію повідомлення Товариством надано територіальному відділенню.

У вказаному повідомленні про вручення поштового відправлення зазначено дату вручення – 06.11.2015, однак підпис ФОП Гігінеїшвілі З.І. відсутній (лише зазначено прізвище Гігінеїшвілі).

Для з'ясування дійсного вручення Товариством ФОП Гігінеїшвілі З.І. рекомендованого листа від 28.10.2015 № СО-56-190 (номер відправлення № 2240000164605) територіальним відділенням направлено Вінницькій дирекції УДППЗ «Укрпошта» вимогу про надання інформації від 07.12.2015 № 03-36/2540.

Листом від 16.12.2015 № 10-13-1661 Вінницькою дирекцією УДППЗ «Укрпошта» на зазначену вимогу надано територіальному відділенню наступну інформацію.

«Рекомендований лист з повідомленням № 2240000164605 від 28.10.2015 із ВПЗ Калинівка призначенням с. Писарівка на ім'я Гігінеїшвілі З.І. надійшов у відділення поштового зв'язку Комунарівка 03.11.2015. Цього ж дня лист був виданий листоноші в доставку, але не був вручений в зв'язку з відсутністю адресата.

06.11.2015 начальником ВПЗ Комунарівка Пилипчук К.В. даний лист був вручений водію ФОП Гігінеїшвілі З.І. Карпенко В.І. без розписки за його отримання та без відповідного доручення.

Рекомендоване повідомлення про вручення листа відправлено за № 2242680055573 та вручене 10.11.2015 уповноваженій особі ПАТ «Вінницяобленерго» Калинівські ЕМ Кухарчук Л.В.

10.12.2015 Карпенко В.І. повернув лист начальнику відділення зі слідами розкриття та з поясненнями, що він лист не зміг передати Гігінеїшвілі З.І. в зв'язку з його відсутністю.

16.12.2015 рекомендований лист № 2240000164605 повернений за зворотною адресою в зв'язку з закінченням терміну зберігання.

17.12.2015 уповноважена особа ПАТ «Вінницяобленерго» Калинівські ЕМ Кухарчук Л.В. від отримання листа відмовився.» (мова оригіналу).

Враховуючи викладене вище, є підстави стверджувати, що попередження про припинення постачання електричної енергії від 28.10.2015 № СО-56-190, в якому зазначено, що з 10 годин 10 листопада 2015 року Заявнику буде припинено електропостачання і яке Товариством надіслано ФОП Гігінеїшвілі З.І. рекомендованим листом, не було вручено Заявнику або його уповноваженій особі.

Крім того, у попередженні про припинення постачання електричної енергії від 28.10.2015 № СО-56-190, яке надіслано Товариством Заявнику рекомендованим листом з повідомленням про вручення поштового відправлення (номер відправлення – 2240000164605), зазначено наступне: «Ваша заборгованість за недораховану електричну енергію становить 194283,96 грн. Вашому підприємству буде припинено електропостачання з 10 години 10 листопада 2015 року.»

Згідно з пунктом 7.5 ПКЕЕ Постачальник електричної енергії (електропередавальна організація або основний споживач за погодженням постачальника електричної енергії) зобов'язаний, попередивши споживача не пізніше ніж за три робочих дні, припинити повністю або частково постачання йому електричної енергії. Дана умова є обов'язковою і спосіб її виконання для уникнення протиріч та суперечностей між сторонами полягає у врученні повідомлення безпосередньо споживачеві.

Як зазначено вище, у повідомленні про вручення поштового відправлення (номер відправлення – 2240000164605) зазначено дату вручення – 06.11.2015.

Враховуючи дату вручення попередження про припинення постачання електричної енергії від 28.10.2015 № СО-56-190 та вимоги пункту 7.5 ПКЕЕ, припинення постачання електричної енергії споживачу, в разі належного вручення зазначеного попередження, мало б бути не раніше 11.11.2015, а не 10.11.2015.

ПАТ «Вінницяобленерго» у листі від 17.02.2016 № 14-1137 надано наступні заперечення щодо обставин, викладених у розпорядженні про початок розгляду справи від 03.02.2016 № 05-рк.

«10 листопада 2015 року представниками СО «Калинівські ЕМ» було припинено електропостачання на об'єкт ФОП Гігієішвілі З.І. за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область.

Споживач був попереджений про заплановане відключення попередженням про припинення постачання електричної енергії, яке він отримав 06 листопада 2015 року, що підтверджується рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення.

Попередження про припинення електропостачання було надіслано СО «Калинівські ЕМ» з дотриманням вимог підпункту 4 пункту 7.5 ПКЕЕ.

Відповідно до правил надання послуг поштового зв'язку, повідомлення про вручення поштового відправлення, поштового переказу – це повідомлення, яким оператор поштового зв'язку доводить до відома відправника чи уповноваженої ним особи інформацію про дату вручення реєстрованого поштового відправлення.

10 листопада 2015 року оператором поштового зв'язку, шляхом надсилання рекомендованого повідомлення про вручення, було доведено до відома СО «Калинівські ЕМ» інформацію про дату вручення поштового відправлення, що надсилалося на адресу ФОП Гігієішвілі З.І.

В рекомендованому повідомленні про вручення зазначена дата вручення поштового відправлення, наявний підпис у графі «за довіреністю» та підпис у графі «підпис працівника поштового зв'язку». Відмітки у графі «Вищезазначене поштове відправлення, поштовий переказ не вручено» не було, що дає підстави стверджувати, що ФОП Гігієішвілі З.І. був належним чином попереджений про заплановане на 10 листопада 2015 року відключення.» (мова оригіналу).

Зазначені заперечення Товариства спростовуються вищевикладеним та наступним.

Згідно з пунктом 7.5 ПКЕЕ Постачальник електричної енергії (електропередавальна організація або основний споживач за погодженням постачальника електричної енергії) зобов'язаний, попередивши споживача не пізніше ніж за три робочих дні, припинити повністю або частково постачання йому електричної енергії. Дана умова є обов'язковою і спосіб її виконання для уникнення протиріч та суперечностей між сторонами полягає у врученні повідомлення безпосередньо споживачеві або його уповноваженій особі. За спільною згодою будь-яка сторона може зазначити інший спосіб інформування споживача безпосередньо в умовах договору про постачання електричної енергії. Оскільки, дана умова в Договорі відсутня, вручення працівниками Калинівських ЕМ повідомлення про припинення постачання електроенергії ФОП Гігієішвілі З.І. не було виконано належним чином, а припинення постачання електричної енергії споживачу 10.11.2015 здійснено без дотримання вимог пункту 7.5 ПКЕЕ.

Такі дії ПАТ «Вінницяобленерго» не були б можливі за умов існування значної конкуренції на ринку постачання електричної енергії, оскільки за умов діяльності на ринку інших суб'єктів господарювання споживач мав би змогу у випадку вчинення ПАТ «Вінницяобленерго» неправомірних дій здійснити перехід до іншого постачальника електричної енергії, який би діяв у суворій відповідності до вимог ПКЕЕ та інших нормативних документів у сфері енергопостачання, уникнувши тим самим обов'язковості виконання неправомірних вимог та безпідставного припинення постачання електричної енергії. ПАТ «Вінницяобленерго», в свою чергу, в умовах значної конкуренції на ринку не допускало б вчинення дій, які могли б призвести або призвели б до ущемлення інтересів споживачів, наслідком чого могла б стати втрата ПАТ «Вінницяобленерго» своїх споживачів.

Подання про попередні висновки від 18.03.2016 № 03-83 у справі № 03-08/05-16 направлено Товариству з листом від 18.03.2016 № 03-08/392.

На подання про попередні висновки зауважень та заперечень Товариством територіальному відділенню не надано.

Дії ПАТ "Вінницяобленерго" в особі Калинівських ЕМ щодо припинення постачання електричної енергії на об'єкт ФОП Гігієншвілі З.І. 10 листопада 2015 року, який розташований за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область, без дотримання вимог пункту 7.5 ПКЕЕ, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" – зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні ПАТ «Вінницяобленерго») у вигляді відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

У відповідності до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону накладається штраф у розмірі до десяти відсотків виручки суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Згідно зі звітом про фінансові результати ПАТ «Вінницяобленерго» за 2015 рік, розмір чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ПАТ «Вінницяобленерго» за 2015 рік склав *(інформація з обмеженим доступом)*.

При визначенні розміру штрафу враховано наступне:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем протягом 2015 року – поточного періоду 2016 року вчинено не вперше: рішення від 27.02.2015 № 3-рш у справі № 05-26.20.2/27-14, рішення від 26.06.2015 № 44-рш у справі № 05-26.20.2/12-15; рішення від 28.09.2015 № 65-рш у справі № 03-08/50-15; рішення від 28.09.2015 № 66-рш у справі № 03-08/43-15; рішення від 28.12.2015 № 109-рш у справі № 03-08/89-15; рішення від 28.12.2015 № 110-рш у справі № 03-08/84-15;
- інформація про усунення наслідків порушення у територіального відділення відсутня;
- фінансове становище (прибуток ПАТ «Вінницяобленерго» за 2015 рік становив *(інформація з обмеженим доступом)*).

Виходячи з вищевикладеного, на підставі статей 12, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статті 48 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, пунктів 8, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство "Вінницяобленерго" (21050, м. Вінниця, вул. 1-го Травня, 2, ідентифікаційний код 00130694) у період з січня 2015 року по дату прийняття рішення у цій справі займало монопольне становище на ринках постачання електричної енергії за регульованим тарифом та передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у територіальних межах Вінницької області в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні ПАТ «Вінницяобленерго», з часткою 100,0 відсотків.

2. Визнати, що дії публічного акціонерного товариства "Вінницяобленерго" в особі

Калинівських ЕМ щодо припинення постачання електричної енергії на об'єкт ФОП Гігієнєшвілі З.І. 10 листопада 2015 року, який розташований за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область, без дотримання вимог пункту 7.5 ПКЕЕ, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" – зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом у територіальних межах Вінницької області (в межах електричних мереж, що перебували у власності чи користуванні ПАТ «Вінницяобленерго») у вигляді відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

3. За порушення, вказане в пункті 2 цього Рішення, накласти на публічне акціонерне товариство "Вінницяобленерго" штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

4. Зобов'язати публічне акціонерне товариство "Вінницяобленерго" усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного в пункті 2 Рішення, шляхом відновлення електропостачання на об'єкт за адресою: вул. Щорса, 1, с. Писарівка, Калинівський район, Вінницька область, про що повідомити територіальне відділення з наданням відповідних доказів у десятиденний строк з дня отримання рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання його копії.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати територіальному відділенню документи, що підтверджують сплату штрафу (завірена копія квитанції або платіжного доручення з відповідними відмітками банку).

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

С.В. Сельська

Секретар

О.М. Ткачук

ПІДГОТУВАЛА:

ПОГОДЖЕНО:

Начальник 1 ВДР

Головний спеціаліст-юрисконсульт 1 ВДР

_____ В.В. Одобецька

_____ Ю.П. Драпак

“ ___ ” _____ 2016 р.

“ ___ ” _____ 2016 р.